Moodlen wiki

Yleisesti wiki tai wikiwiki tarkoittaa (verkko)sivustoa, joka on yhteisöllisesti muokattavissa. Wikit tarjoavat siis helpon tavan suunnitella ja tuottaa yhteisiä dokumentteja. Moodleen voidaan luoda näkyvyydeltään ja käyttöliittymältään erilaisia wikejä. Keskeisimmät erot ovat Moodlen omalla HTML-editorilla varustetun ja tekstipohjaisen välillä. Tekstipohjaisessa versiossa tekstin muotoilu hoidetaan wikin oman syntaksin avulla.

Moodlen wiki perustuu ewikiin <u>http://erfurtwiki.sourceforge.net/</u> (kaikki ewikin ominaisuudet ja muotoilusäännöt eivät tosin ole käytössä)

Huom! Moodlen wiki ei toimi oikein **Internet Explorer** –selaimella. Suositeltavin selain on **Firefox** <u>http://www.mozilla.org/products/firefox/</u>

Wikin keskeiset toiminnot

Seuraavassa käydään läpi Moodlen (tekstipohjaisen) wikin keskeisimpiä toimintoja.

Moodle: Peruswiki - Mozilla Firefox					
	Leev Tr://sh2-17.cs.hekinki.fi/~fkt_mood/moodle/mod/wki/view.nho?id=4408nane=Peruswki8/thankymu=1				
Getting Started Latest Headines Talaa aggregaattoriin					
Moodle demo	< Siiry	· · · ·			
CSMoodle » Moodle » Wikit » Pe	ruswiki » Peruswiki				
Etsi Wikist	r Valitse Wiki Linkit - 💌	- Ylläpito - 💌 🔇			
Tähä	ı tulee ohjeistus				
	Katso Muokkaa Linkit Historia				
Kiitokset osallistumisesta Esimerkki wikistä Lorem ipsum Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Dais aute i rure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cilium dolore eu rugiat aulia pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in cuipa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Lorem ipsum Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cilium dolore eu fugiat nulla pariatur. Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum. Linkki uudelle sivulle					
Done		_			

Katso -painike

Kohdasta pääsee katsomaan wikiin tuotettua sisältöä

Muokkaa -painike

Kohdasta pääsee luomaan sisältöä wikiin

Katso Muokkaa Linkit Historia	
Älä murehdi liikaa tekstin muotoilua, voit muokata sivua aina jälkeenpäin.	T
!!Lorem ipsum	
Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipisicing elit, sed do eiusmod temporincididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exerci ation ullamco laboris nisi ut aliquip ex ea commodo consequat. == Duis aute irure dolor in reprehenderit in voluptate velit esse cillum dolore eu fugiat nulla pariatur.== Excepteur sint occaecat cupidatat non proident, sunt in culpa qui officia deserunt mollit anim id est laborum.	
[Uusisivu]	
!Lorem ipsum	-
Tallenna Esikatsele Peruuta	

Voit myös **esikatsella** tekemiäsi muutoksia, ilman tallennusta. (kuvan näkymä wikistä, jossa ei ole HTML-editoria)

Huom! Kaksi käyttäjää **ei** voi muokata samaa sivua yhtä aikaa. Jos näin käy, järjestelmä antaa tästä ilmoituksen.

Linkit -- painike

Kohdasta voi tarkastella mihin sivu on linkitetty

Historia –painike

Kohdasta pääsee tarkastelemaan wikiin tehtyjä muutoksia. Historiasta voidaan:

- 1. Selata aikaisempia versioita dokumentista
- 2. Palauttaa aikaisempaan versioon (palautettu versio näkyy uutena versiona historiassa)
- 3. Vertailla versioiden välisiä eroja

Versio: 6 (Selaa Palauta Erot)				
Kirjoittaja: 💽 Oppilas Olli				
Luotu: perjantai, 28 lokakuu 2005, 09:56				
Viimeisin muokkaus: perjantai, 28 lokakuu 2005, 13:39				
Viittaukset: Linkki uudelle sivulle				
Versio: 5 (Selaa Palauta Erot)				
Kirjoittaja: 🌉 Palhomaa Sami				
Luotu: perjantai, 28 lokakuu 2005, 09:56				
Viimeisin muokkaus: perjantai, 28 lokakuu 2005, 13:32				
Viittauk set: Linkki uudelle sivulle				
Versio: 4 (Selaa Palauta Erot)				
Kirjoittaja: 💽 _{Oppilas} Olli				
Luotu: perjantai, 28 lokakuu 2005, 09:56				
Viimeisin muokkaus: perjantai, 28 lokakuu 2005, 13:29				
Viittaukset: Linkki uudelle sivulle				

Jokaisesta uudesta tallennuksesta näkyy muutoksen tekijä ja muokkausaika

(Liitteet -painike)

Liitteet painike ilmestyy näkyviin, jos opettaja on sallinut binääritiedostot wikiä luodessaan. Tällöin järjestelmään voidaan ladata tiedostoja, jotka linkitetään wikiin seuraavasti:

[Tiedoston nimi | internal://tiedosto.tiedostopääte]

esim.

[Kuva | internal://kuva.jpg]

Jos opettaja ei ole sallinut liitteitä, kuvia voidaan liittää wikiin suoraan verkosta:

[http://www.cs.helsinki.fi/u/palhomaa/kuvat/moodle.jpg]

Yllä olevalla merkinnällä saadaan liitettyä wikiin Moodlen logo

Moodlen wikin syntaksi

Wikeissä ei kannata kantaa huolta tekstin muotoilusta. Tekstiä voi aina jälkeenpäin muotoilla lisää. Wikien vahvuus ei ole kaunis muotoilu vaan se, että kirjoittajat voivat helposti suunnitella ja tuottaa yhteistä tekstiä sekä tuoda julki omaa ajatteluprosessiaan.

Uuden sivun luominen

Wikiin voidaan luoda uusia sivuja kahdella vaihtoehtoisella tavalla. Helpoin tapa on asettaa uuden sivun nimi hakasulkeiden sisään [Uusi sivu]

Toinen tapa on käyttää wikeille tyypillistä KamelinKirjaisin -linkittämistä. Sanat kirjoitetaan yhteen ja toisen sanan ensimmäinen kirjain isolla.

Suositus: käytä hakasulkeita [] uusien sivujen luomiseen.

Kun muutos tallennetaan, ilmestyy sivun nimen perään sininen kysymysmerkki? Klikkaamalla kysymysmerkkiä päästään luomaan sisältöä uudelle sivulle. Sivun nimi muuttuu (kokonaan) linkiksi, kun uudelle sivulle on luotu sisältöä.

Otsikot

Otsikot saadaan aikaiseksi huutomerkeillä otsikon edessä. Kolme huutomerkkiä luo ison otsikon ja yksi huutomerkki pienen

esim.

Iso otsikko Pieni otsikko

Tyylit

Kursivointi toteutetaan laittamalla haluttu sana kahden heittomerkin väliin "kursiivi"

Lihavointi toteutetaan kahdella alaviivalla __ lihavointi __

== konekirjoitusta muistuttavaa tekstiä == saa aikaiseksi laittamalla tekstin kahden yhtäsuuruusmerkin väliin

Luettelot

Luettelo aloitetaan laittamalla rivin alkuun tähtimerkki *

Numeroitu luettelo luodaan käyttämällä ristikkomerkkiä #

- 1. Aliluetteloita voi myös luoda
- 2. Luettelon muut kohdat aloitetaan samalla tavalla merkkejä * tai # käyttäen

Hyperlinkit

Osoitteet, jotka alkavat <u>http://</u> (esim. http://www.cs.helsinki.fi) tekstin joukossa muutetaan linkeiksi automaattisesti.

Verkko-osoite tai wikilinkki (uusi sivu) voidaan liittää hakasulkeiden sisään [Moodle] ja sille voi antaa nimen käyttämällä putkimerkkiä |

esim.

[Tietojenkäsittelytieteen laitos | http://www.cs.helsinki.fi]

Linkitys osoitteista tai uuden sivun luominen voidaan kumota tildellä ~

esim.

```
~ http://www.cs.helsinki.fi
```

tai

~ [EnHaluaTästäUuttaSivua]

Taulukot

Taulukoita saa luotua erottamalla solut | -merkillä

esim.

| Solu1 | Solu2 | Solu3 |

| Solu4 | Solu5 | Solu6 |

Kaikki selaimet eivät näytä taulukoita oikein. Esim. Internet Explorer näyttää taulukon rajat valkoisina.

Ennen taulukkoa ja sen jälkeen on laitettava tyhjä rivi, jotta taulukko eroaa muusta tekstistä omaksi kappaleekseen.

Vaakaviiva

Vaakaviivan saat aikaiseksi neljällä ---- väliviivalla

Ankkurit

Pitkissä teksteissä voit luoda wikiin sisällysluettelon käyttämällä ankkureita:

Esim. sivun alkuun:

[Eka otsikko | .# otsikko1] [Toka otsikko| .# otsikko2]

Ankkurit luodaan lisäämällä (oikean otsikon) perään merkintä [# otsikko1]

Ympäristöriippuvuudet

Moodle ja sen toiminnallisuudet on pyritty kehittämään mahdollisimman järjestelmäriippumattomaksi. Mikään järjestelmä ei tosin toimi täysin ongelmitta kaikissa mahdollisissa ympäristöissä.

Seuraavassa muutamia wikin ongelmia:

Internet Explorer

Muokkaustila ei päivity ja järjestelmä antaa ilmoituksen, että joku on muokkaamassa dokumenttia samaan aikaan (vaikka näin ei todellisuudessa olisi). **Ensiapu:** tyhjennä väliaikaiset internet tiedostot:

Työkalut à Internet-asetukset à Väliaikaiset Internet -tiedostot à Poista tiedostot

IE ei myöskään näytä taulukoita oikein

Konqueror

Moodlen wikin editori ei toimi konqueror -selaimella

Wikin liitteet

Suositus: Älä käytä liitteitä. Liitteissä on ilmennyt ongelmia, jos wikin sivujen tai liitteiden nimissä on käytetty ääkkösiä. Lisäksi jotkut selaimet eivät ymmärrä wikiin liitetyn tiedoston mime-tyyppiä. Edellä mainituista syistä seuraa ilmoitus, ettei liitettyä tiedostoa löydy tai se on korruptoitunut.

Muuta huomioitavaa

Ryhmäkohtaiset wikit: Jos kurssilla käytetään ryhmäkohtaisia wikejä, ne ilmestyvät käyttäjien muokattavaksi **vasta** kun ohjaajat ovat luoneet ryhmät kurssitasolla. (esim. opintopiirien omat wikit)